

Είμαστε όλοι πρόσφυγες;

/ Γνώμες

Της Ζήνας Λυσάνδρου Παναγίδη
Δημάρχου Λευκονοίκου

Βγαίνοντας από τη θάλασσα, μια από τις μεγάλες μου αγάπες, αφού τη μάθαμε εξ απαλών ονύχων, συνάντησα κάποιους φίλους από το Γερόλακκο και μιλούσαμε για την προσφυγιά μας. Μέρες Αυγούστου γαρ. Πριν από το Πάσχα του καλοκαιριού. Οι μνήμες νωπές, κι ας πέρασαν 45 χρόνια. Μας άκουσε μια κυρία δίπλα και μας είπε με περισσή αναίδεια:

«Όλοι στην Κύπρο είμαστε πρόσφυγες».

Τη ρώτησα από πού είναι. Μου απάντησε με ύφος 48 καρδιναλίων ότι είναι βέρα..., και ανέφερε μια ελεύθερη περιοχή, η οποία, λόγω της προσφυγιάς, απογειώθηκε οικονομικά και μόνο φτερά τους λείπουν. Κτίζουν αρχοντικά παλάτια με οικόσημα, λες και ανήκουν στο Librod' Oro».

«Τότε, είχατε περιουσία στην Αμμόχωστο;», τη ρώτησα, για να πάρω αρνητική απάντηση.

Διερωτώμαι ακόμη πώς είναι πρόσφυγας κάποιος που δεν έχασε περιουσία στα κατεχόμενα. Ένα από τα μεγάλα λάθη των κυβερνήσεών μας και του Κοινοβουλίου μας διαχρονικά είναι ότι θεωρούν πρόσφυγες κάποιους που ήταν δημόσιοι

υπάλληλοι ή εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα στην κατεχόμενη γη μας και δεν είχαν κανένα περιουσιακό στοιχείο, απλώς έφυγαν από τα κατεχόμενα τη μέρα της εισβολής, άντε να έχασαν κάποια έπιπλα, ενώ δεν θεωρούν πρόσφυγες ανθρώπους με μεγάλες περιουσίες, χωράφια, σπίτια, οικόπεδα, παιδικές και εφηβικές μνήμες, προγόνους θαμμένους στη γη μας, γενικά γνήσιους π.χ. Λευκονοικιάτες, στη δική μας περίπτωση, που ήταν διορισμένοι στη Λευκωσία, όπου νοίκιαζαν σπίτι. Επειδή, λοιπόν, δεν έφυγαν από κατεχόμενη περιοχή τις μέρες της εισβολής, δεν τους θεωρούν πρόσφυγες.

Υπάρχει μεγαλύτερος παραλογισμός; Διερωτώμαι, τόσα χρόνια το επαναλαμβάνουμε, δεν το καταλαβαίνει κανένας; Δεν ιδρώνει το αυτί κανενός; Προσωπικά, ως Δήμαρχος Λευκονοίκου, αλλά και οι άλλοι συνάδελφοί μου, γινόμαστε δέκτες παραπόνων από συνδημότησές μας και συνδημότες μας που θέλουν να ψηφίζουν στον τόπο της καταγωγής τους.

Μας εκφράζουν το παράπονό τους ότι η πολιτεία δεν θεωρεί ότι κατάγονται από τον τόπο που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν. Ένα δριμύ κατηγορώ γιατί τους αρνούμαστε το αυτονόητο. Να έχουν το δικαίωμα να ψηφίζουν στη γενέθλια γη τους, κάτι που έχουν αρκετοί ξένοι, που απλώς έφυγαν από τα μέρη μας, αλλά είχαν από δω τη γη τους και τα σπίτια τους. Φαίνεται, όμως, ότι τα συμφέροντα είναι πολλά. Κάποιοι δεν θέλουν να χάσουν τους ψηφοφόρους τους, και δεν πειράζει αν λιγοστεύουμε εμείς, δηλαδή οι αρχαιότεροι Δήμοι με πολύπλευρη πολιτιστική και οικονομική προσφορά στον τόπο μας. Ας δώσει η πολιτεία στον καθένα το δικαίωμα να ψηφίζει όπου θέλει.

Και συνεχίζω με το ερώτημά μου. Είμαστε όλοι πρόσφυγες; Ασφαλώς και δεν είμαστε, αφού οι πιο πολλοί, με τη δική μας προσφυγιά, ευδοκίμησαν. Πάνω στις δικές μας πλάτες πλούτισαν. Τι έχασαν για να θεωρούνται πρόσφυγες; Αντίθετα, κέρδισαν εκατομμύρια, ενώ δεν είχαν στον ήλιο μοίρα, όταν ευημερούσε η Αμμόχωστός μας, η Κερύνεια μας, η Μόρφου μας, η Μεσαορία μας.

Θα θεωρούσα ότι ήμασταν όλοι πρόσφυγες, αν όλοι σήκωναν εξίσου τα βάρη της εισβολής και της κατοχής του νησιού μας. Αν μοιραζόταν η γη στις ελεύθερες περιοχές ισότιμα σε όλους τους κατοίκους του νησιού μας. Αν οι τουρκοκυπριακές περιουσίες διανέμονταν σε όλους τους πρόσφυγες, και όχι σε τσακάλια και αρπακτικά αιμοβόρα που νέμονται ακόμη όσα δεν τους ανήκουν.

Κυρίως, θα έπρεπε να γίνει ένα ταμείο για τους πρόσφυγες, όπου, όσοι κερδοσκοπήσαν από την υπεραξία της γης, με νόμο, θα κατέθεταν σε αυτό το μεγαλύτερο ποσοστό από τα κέρδη τους. Ποιος, όμως, θα τολμούσε να τα βάλει με τα αδυσώπητα συμφέροντα; Τότε, πραγματικά θα μιλούσαμε για ίση κατανομή βαρών. Τότε θα μιλούσαμε για χριστιανική αλληλεγγύη, για ανθρωπιά, για ισότητα, για κράτος δικαίου.

Τώρα, ουαί τοις χαμένοις! Και το πάρτι συνεχίζεται σε βάρος όσων έχασαν το βιος

τους και τις μνήμες τους, άφησαν τα νιάτα τους στις στράτες που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν. Σε όσους καταστράφηκε η ζωή τους και πήρε άλλη πορεία. Σε όσους γι' αλλού ξεκίνησαν κι αλλού η κατοχή τους πήρε.

Με την κατοχή θα ασχολούμαστε τώρα; Έχουμε άλλα πιο επείγοντα που μας αποφέρουν δισεκατομμύρια. Περί χρημάτων, λοιπόν, ο λόγος. Και οι χαμένοι ας υποφέρουν. Καλά να πάθουν. Λες και μόνο αυτοί φταίνε για όσα μύρια κακά συνέβησαν σε αυτό τον δύσμοιρο τόπο. Οι άλλοι να κτίζουν παλάτια και να ζουν ως μεγιστάνες, και ο πρόσφυγας να μην μπορεί να δώσει ένα οικόπεδο στα παιδιά του, αφού η γη δεν αγοράζεται.

Είναι πολύ όμορφο για να είναι αληθινό. Θα ήμασταν όλοι στην Κύπρο πρόσφυγες